

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 21 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

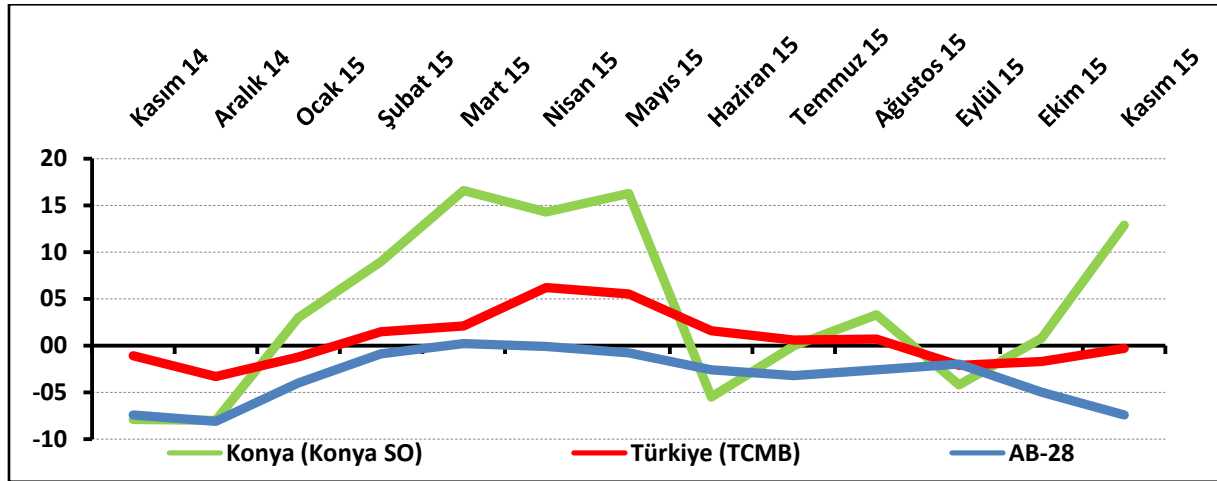
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Ekim ayında 0,8 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, kasım ayında bir önceki aya göre 12,1 puan, geçen yılın aynı ayına göre ise 20,8 puan yükselerek 12,9 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Kasım 2015'te bir önceki aya göre 1,4 puan yükselerek -0,3 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Kasım 2015'te bir önceki aya göre 2,4 puan düşerek -7,4 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Konya'da ve Türkiye genelinde yükselirken AB'de düşmüştür. Konya imalat sanayi, Kasım 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya ve geçen yıla göre yükselmesinde mevcut sipariş miktarındaki ve önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisindeki artış etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Kasım 2014 – Kasım 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

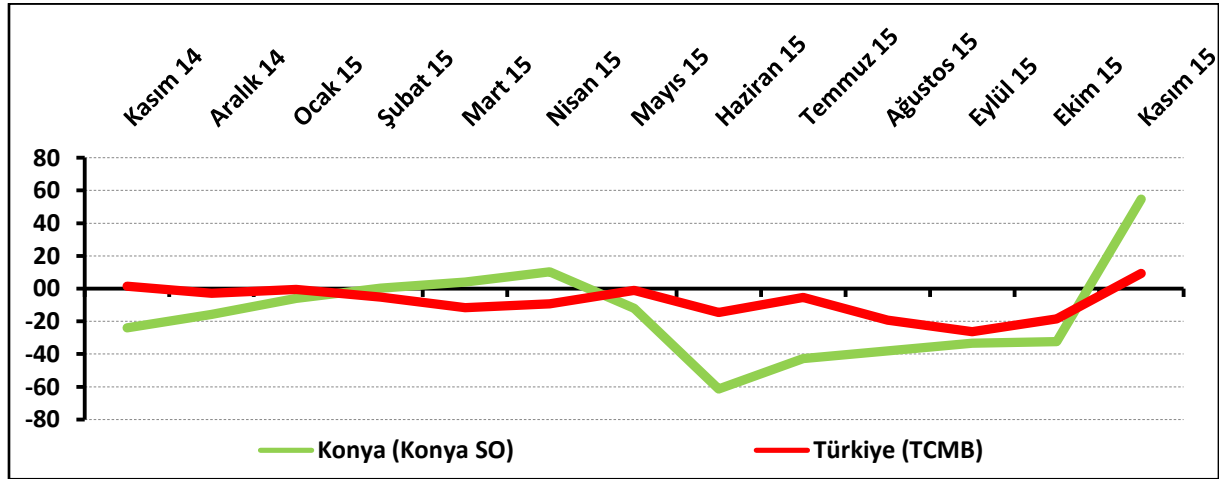
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	

Konya imalat sanayinin yüzde 69'u genel gidişatın geçen aya göre daha iyi olduğunu ifade etti:

Konya imalat sanayinin yüzde 69,3'ü bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 14,7 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 16 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha olumlu bir performans sergilediği görülmüştür. Temmuz ayında yükselen Konya imalat sanayindeki genel gidişat, Kasım 2015'te de yükselişini sürdürmüştür.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

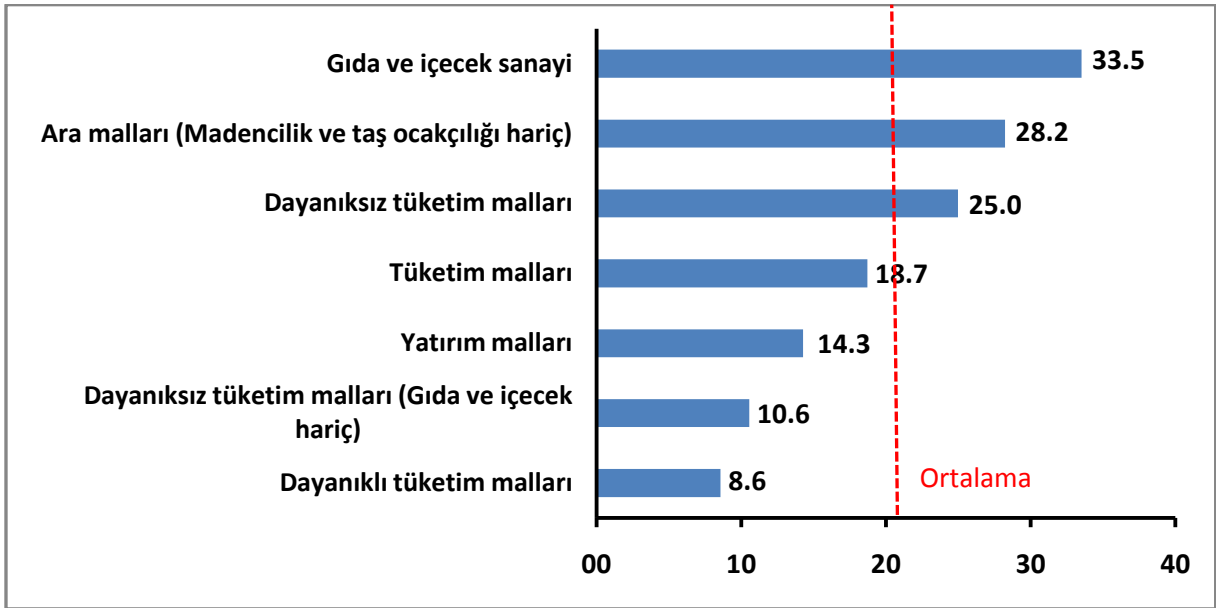

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 2'si önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 87,7'si ise azalmasını bekliyor.

Kasım ayının lideri gıda ve içecek sanayi oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre karşılaştırıldığında tüm sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandığı görülmektedir. Kasım 2015’te en fazla artış “gıda ve içecek sanayi” sektöründe oldu. Bu sektörü “ara malları” ve “dayanısız tüketim malları” sektörleri takip etti. Bu sektörlerdeki artış, ortalama artışın üzerinde oldu. “Tüketim malları”, “yatırım malları”, “gıda ve içecek hariç dayanısız tüketim malları”, “dayanıklı tüketim malları” sektörlerinde gerçekleşen artış ise ortalama artışın altında kaldı. “Dayanıklı tüketim malları” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en az artış gösteren sektör olmuştur.

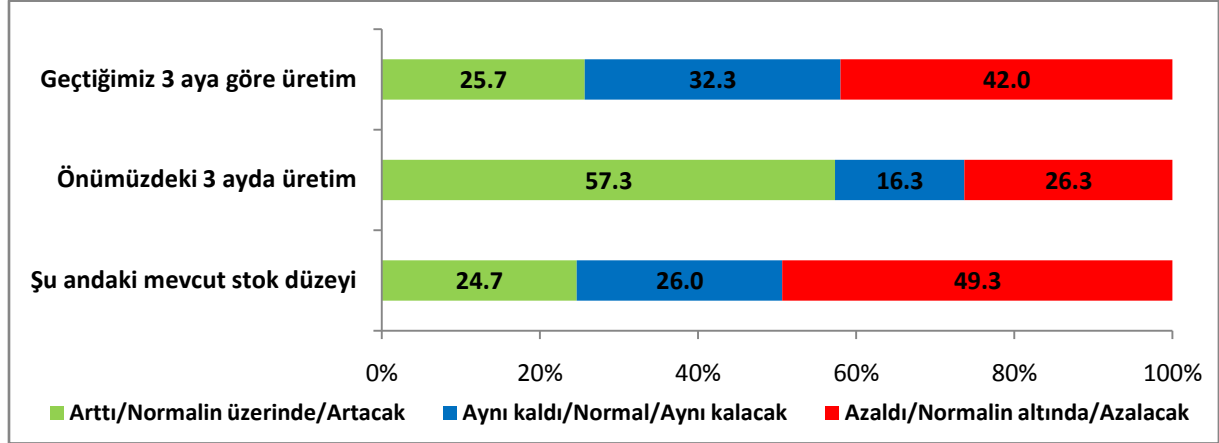
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Kasım 2015)

Konya imalat sanayide geçtiğimiz 3 aya göre üretim arttı:

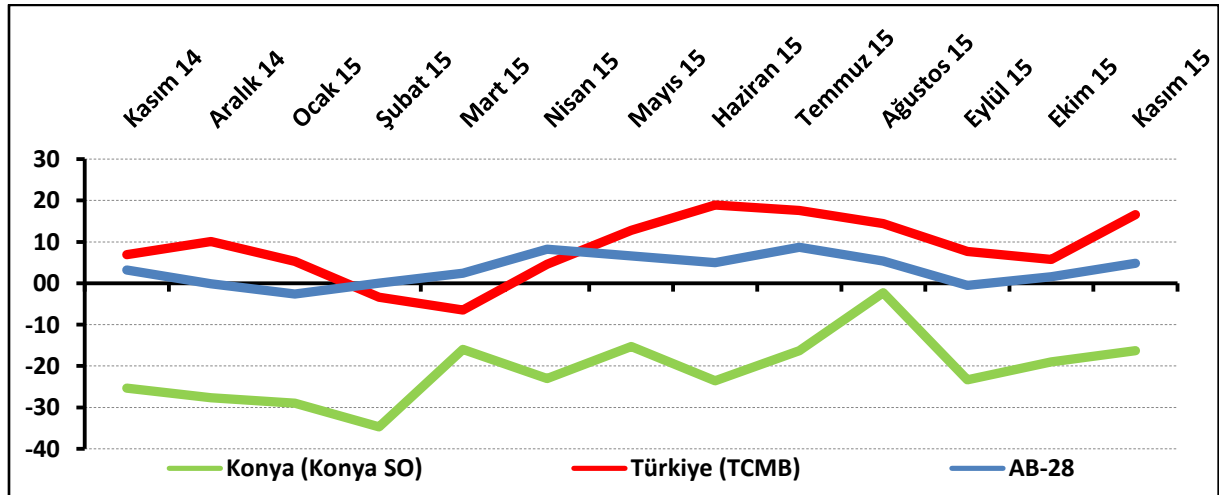
Kasım 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 25,7'si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 57,3 olmuştur. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 26'sı mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Kasım 2015)

Konya'da ekim ayında yükselen "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" in denge değeri, kasım ayında da yükselişini sürdürdü. Kasım 2015'te, Konya'da "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" Türkiye'den ve AB'den daha düşük değer aldı.

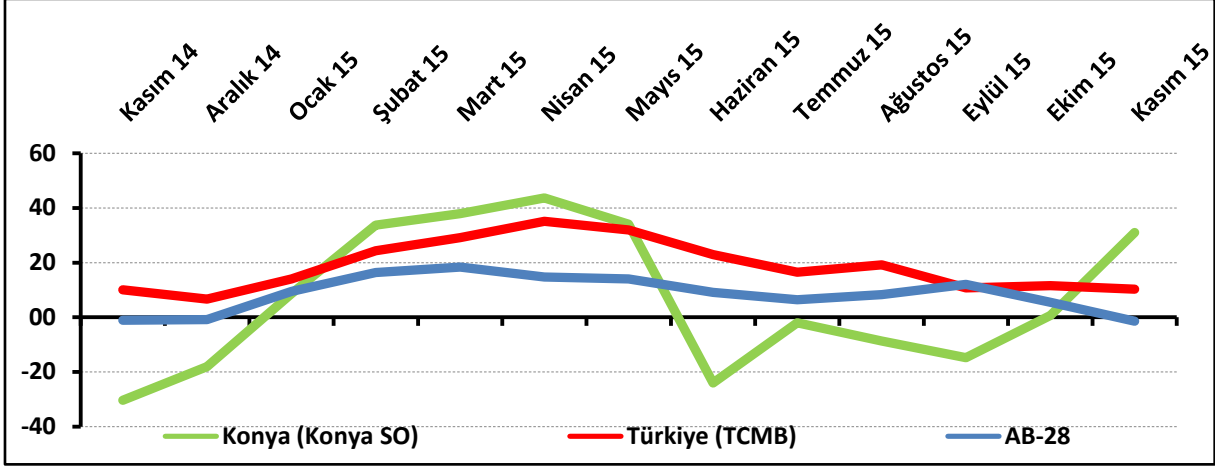
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi yükseldi:

Ekim 2015'te yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", kasım ayında da yükseldi. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi" söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 57,3'ü önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını bekliyor.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Kasım ayında Konya'da kapasite kullanım oranları yükseldi:

Ekim 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 54,3 iken Kasım 2015'te bir önceki aya göre 1,7 puan yükselerek yüzde 56 değerini aldı. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,4 puan yükselerek yüzde 75,9 oldu.

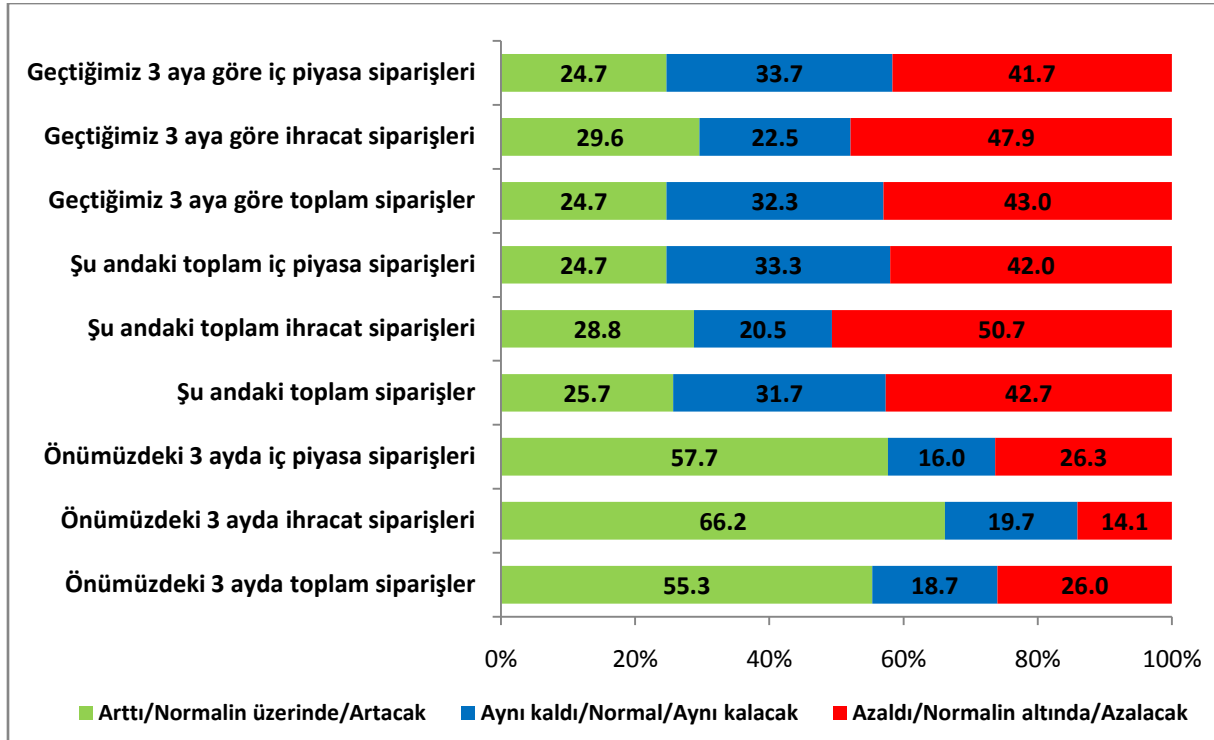
Konya imalat sanayinin yüzde 55'i önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Kasım 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 24,7'si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 55,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Kasım ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem geçmiş dönem hem şu an hem de gelecek dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu alginın, iç piyasa siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

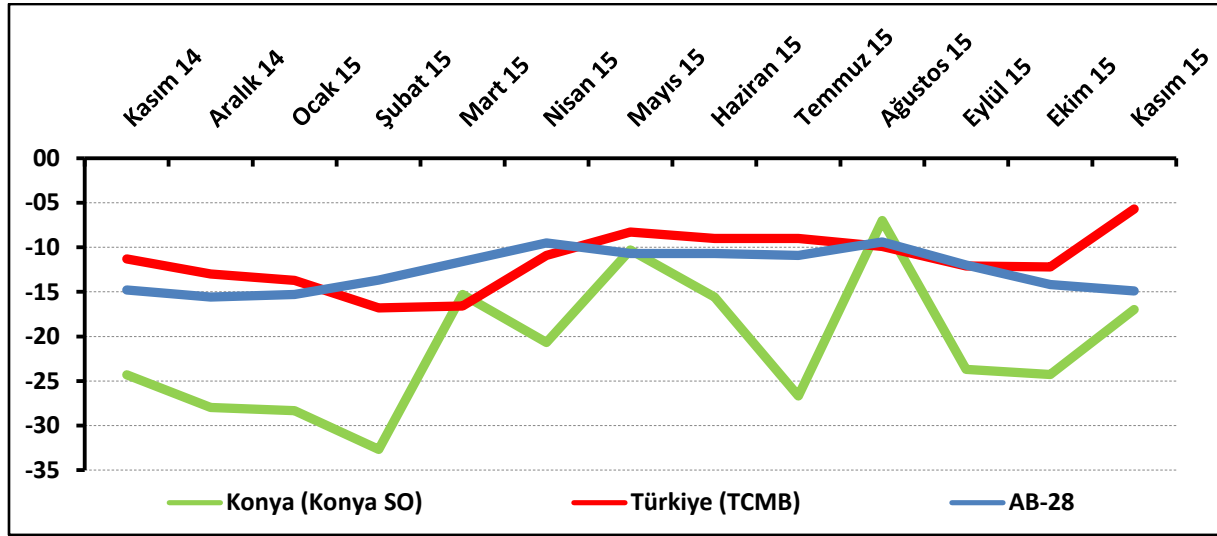
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Kasım 2015)

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Kasım 2015’te Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 25,7’si mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 31,7’si normal seviyede, yüzde 42,7’si ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, kasım ayında Türkiye genelinden daha düşük bir değer almıştır.

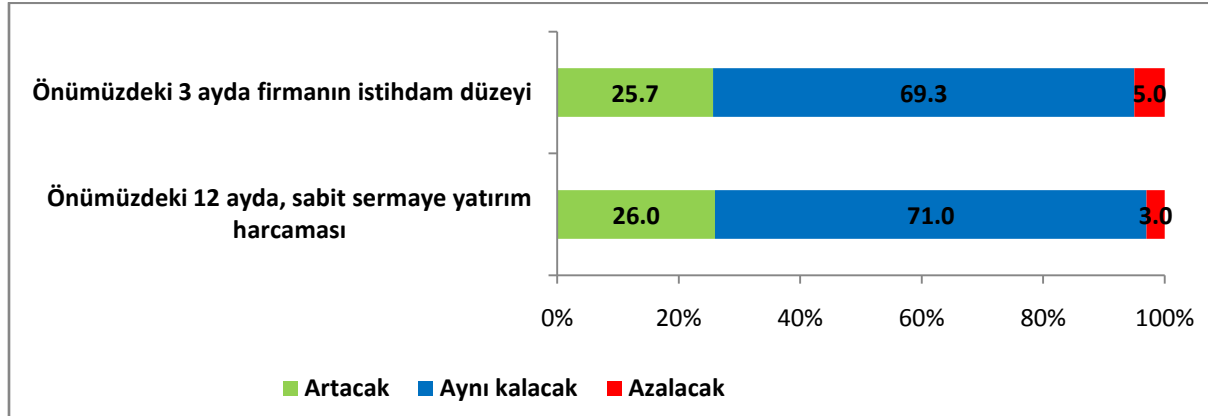
Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi arttı:

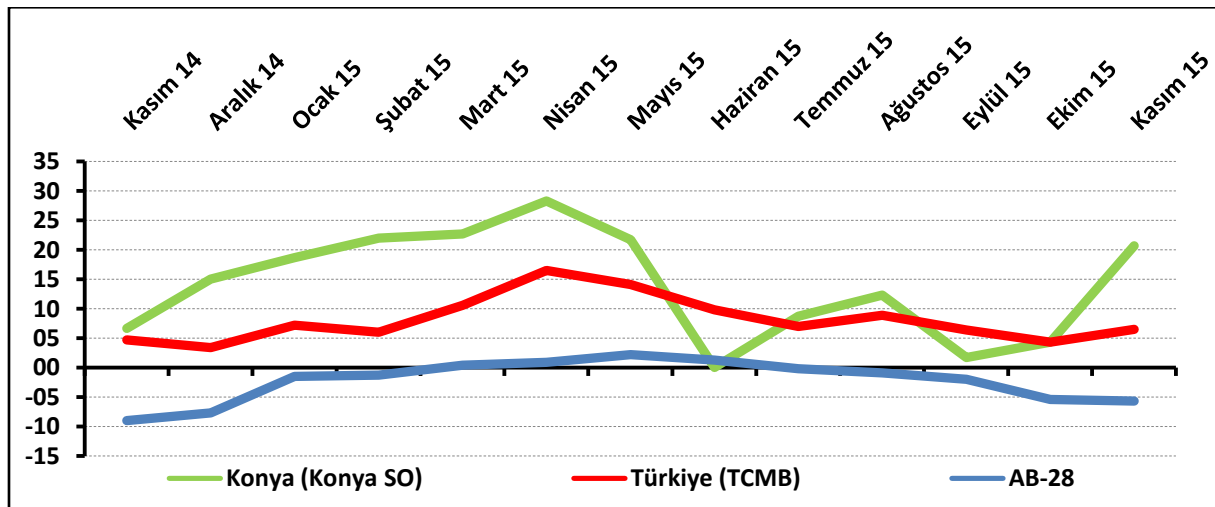
Kasım 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 25,7'si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 26 olmuştur.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Kasım 2015)

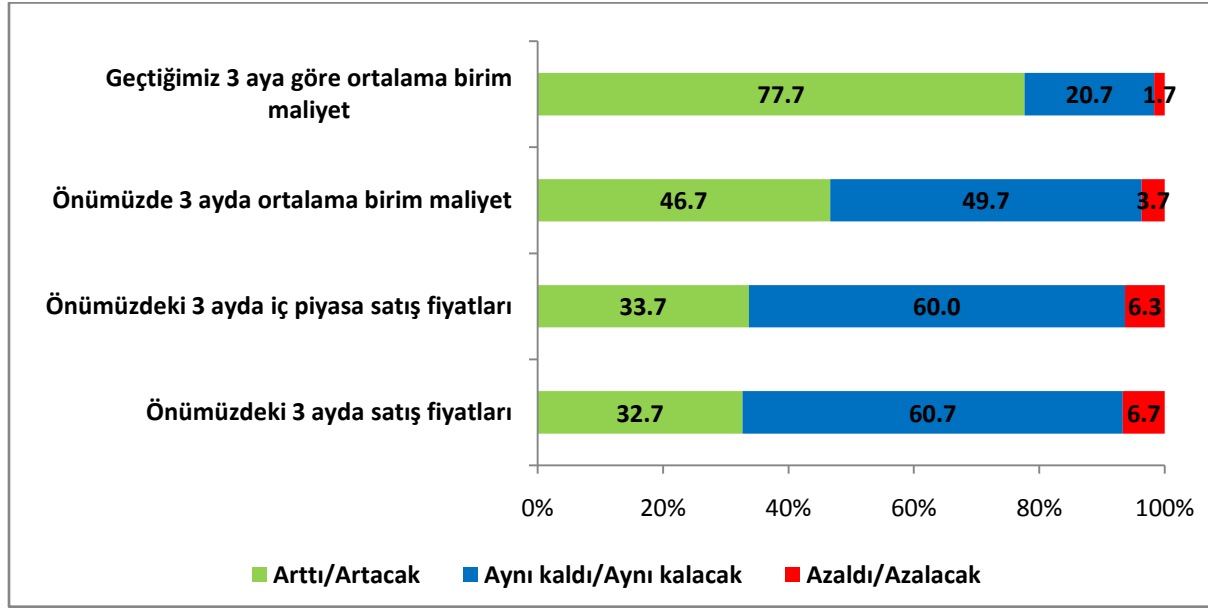
Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen aya ve geçen yıla göre artış yaşanmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Kasım 2015'te söz konusu oran yüzde 69,3 olarak gerçekleşmiştir. Kasım ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya'da; Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Kasım 2014 – Kasım 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 78'i ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Kasım 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 77,7'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 46,7'si önümüzdeki 3 ayda da ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 32,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Kasım 2015)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde, geçmiş, mevcut durum ve gelecek dönem çoğu göstergelerinde geçen yılın aynı dönemine göre artış olduğu görülmektedir. Konya, gelecek dönemdeki göstergelerde, Türkiye ortalamasından daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Kasım 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	2,7	9,0	-16,3	16,6	4,8
Önümüzdeki 3 ayda üretim	30,3	61,3	31,0	10,3	-1,4
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-1,3	-6,3	24,7	-5,6	-5,9
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	1,7	9,3	-17,0	1,6	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-7,0	18,7	-18,3	5,8	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-0,6	7,4	-18,3	5,7	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	7,0	11,7	-17,3	-8,4	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-5,9	14,7	-21,9	-8,4	-18,2
Şu andaki toplam siparişler	7,3	7,3	-17,0	-5,7	-14,9
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	32,0	63,6	31,3	9,4	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	29,6	34,3	52,1	13,7	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	31,0	60,3	29,3	13,8	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	16,4	14,0	20,7	6,5	-5,7
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	13,3	8,0	23,0	7,6	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	-11,0	-2,3	76,0	32,5	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	-24,3	-9,7	43,0	23,4	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-2,7	28,0	27,3	11,2	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-3,3	22,0	26,0	13,1	-2,5
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	87,0	78,7	54,7	9,2	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre değişmedi:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında, endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nde yükselmiştir. Güney Kıbrıs’ı; Danimarka, Lüksemburg, Hırvatistan ve Litvanya takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Yunanistan, İngiltere, Slovakya, Malta, Letonya ve Estonya olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, hem Euro Bölgesi’nde hem de Türkiye’de geçen yılın aynı dönemine göre yükselirken, AB-28’de aynı kalmıştır.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	12,9
Danimarka	7,4
Lüksemburg	6,3
Hırvatistan	6,3
Litvanya	5,3
İtalya	4,6
Slovenya	3,6
Avusturya	2,7
Portekiz	2,5
Belçika	2,4
İspanya	2,2
Hollanda	1,8
Euro Bölgesi-19	1,5
Bulgaristan	1,0
Almanya	1,0
Polonya	0,9
Türkiye	0,8
Fransa	0,6
İsveç	0,4
Romanya	0,2
AB-28	0,0
Finlandiya	0,0
Macaristan	-0,1
Çek Cumhuriyet	-1,0
Estonya	-1,1
Letonya	-2,5
Malta	-4,9
Slovakya	-10,0
İngiltere	-10,5
Yunanistan	-14,2